

תת"ע 2828/07/15 - מדינת ישראל נגד בשני יעקב

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

22 יולי 2020

תתע"א 2828-07-15 מדינת ישראל נ'

בשני יעקב

לפני כבוד השופטת ענת יהב

בעניין: המאשימה: מדינת ישראל

ע"י בא כוחו ליהי אלדר

נגד

הנאשם: בשני יעקב

ע"י בא כוחו עו"ד מורדוך תומר

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בכתב אישום המייחס לו נהיגה בשכרות ביום ה- 03/07/15, זאת מכוח חזקת הסירוב לבדיקת נשיפה, לפי דרישת שוטר, בניגוד לסעיפים 62(3), 64(ד'), 64ב'(א) ו-39א לפקודת התעבורה.

ביום 24.6.20 טענו הצדדים לעונש.

טיעוני המאשימה:

ב"כ המאשימה טענה, כי אין הנאשם זכאי ליהנות מ"הנחת הודאה", כיוון שכפר באחריותו ועל אף שזו זכותו הרי שלא ניתן לזכות אותו בנקודה זו. מדובר בעבירה שנעברה בשנת 2015, אשר הותלו ההליכים בעניינו מחוסר התייבות של הנאשם לדיונים.

עוד מדגישה את התנהגות הנאשם, שבה הורשע כמי שמסרב לבדיקה בכך שנדרש לתת בדיקת נשיפה מספר רב של פעמים אך ללא הצלחה ואף ניסה להימלט מן השוטר, קודם לכן בעת בדיקת הנשיפון. הפנתה לפסיקה תומכת בעניין, שכאשר אדם מסרב לבדיקה, מתייחסים אליו בחומרה יתרה ומייחסים לו שכרות גבוהה, כיוון שאין הכמות ידועה.

בנוסף, ב"כ המאשימה מפנה לעברו התעבורתי של הנאשם, לחובתו 16 הרשעות קודמות וטוענת לעונש של מאסר על תנאי, פסילה בפועל מעבר ל-24 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

ב"כ הנאשם:

מפנה ראש וראשונה לתאריך ביצוע העבירה, משנת 2015, וטוען כי על הענישה להיות אפקטיבית ואין היא יכולה להיות כזאת, עקב חוסר סמיכותה לביצוע העבירה, שכן עברו 5 שנים מביצועה.

עוד מפנה ב"כ הנאשם לסרטון, אשר מעיד על התנהגותו של הנאשם, אבל בהדגש לעניין שכרותו וכובדה וטוען שניתן להסיק ממנו על רמת השכרות שבה הוא נתון באותו הרגע, כלומר לא גבוהה לטעמו.

בנוסף מדגיש ב"כ הנאשם את עברו התעבורתי של הנאשם אשר איננו מכביד כלל ועיקר, אין בעברו עבירות חמורות וכל הרשעותיו מסוג ברירת משפט.

על כל אלה מוסיף ב"כ הנאשם את נסיבות חייו של הנאשם, אשר הוריו חולים ועליו לסייע להם, והעובדה כי הנאשם מצוי בהליכי הוצל"פ בעניין חובות בסכום העולה על חצי מיליון ₪.

בסוף דבריו מבקש ב"כ הנאשם כי בית המשפט יסתפק בענישה שלא תעלה על פסילה של שנה וכן ענישה הצופה פני עתיד.

הנאשם:

טוען, כי עליו לכלכל את משפחתו ולסעוד את הוריו, כיוון שהוא היחיד שנושא רשיון נהיגה. מתגורר במושב, כך שהניידות קשה וכן מלין על על שהמאשימה לא איתרה אותו במשך תקופה כה ארוכה, כאשר מעולם לא שינה את כתובתו ובנקל היה ניתן לאתרו ולזמנו כדין. לסיום מבקש להתחשב במצבו בגזירת העונש.

דין והכרעה:

קביעת העונש ההולם :

תיקון 113 לחוק העונשין קובע את עקרון ההלימה כעקרון בכורה בקביעת גזר הדין והעונש שיש להטיל על הנאשם.

לצורך בחינת העונש ההולם, יש לקבוע מתחם ענישה אשר נוטל בחשבון את נסיבות ביצוע העבירה, הערך החברתי אשר נפגע, מידת הפגיעה בו ומדיניות הענישה הנהוגה (לפי סעיפים 40א', 40ב' - 40ג' (א) לחוק העונשין).

החזקה שמי שמסרב להיבדק נחשב כשיכור, היא חזקה חלוטה בחוק. אין כל נפקא מינא לסיבות שבעטיין סירב הנהג להיבדק. סירבת להיבדק דינך כשיכור. כל שעל הרשויות לעשות הוא להבהיר לנהג את משמעות סירובו, הא ותו לא. ובנוסף סעיף 64ב(2) "יסביר לו את המשמעות המשפטית של סירוב לתת דגימה, כאמור בסעיף 64ד".

אומר כי התנהגותו של הנאשם במהלך האירוע הקשתה והכבידה על עבודת השוטרים, אשר לטעמי נהגו ללא דופי ובסבלנות אין קץ.

הערך החברתי אשר נפגע :

המדובר בעבירות שיש בהן חומרה גדולה, משמעותית ומממשית, אשר מבטאות זלזול בחוק והעמדה וסכנה לשלמות גופם של המשתמשים בדרך ולרכוש.

לעניין עבירת הנהיגה בעת שהנהג שיכור, ידוע כי נהיגה בשכרות היא עבירה אשר מסוכנות רבה טמונה בה, וכי האלכוהול, משפיע לרעה על כושר הנהיגה, קבלת ההחלטות ומהירות התגובה, שכן הוא מעוות את תחושת המציאות של הנהג.

ת"פ (י-ם) 630/07 מדינת ישראל נ' עידן: דבריו של הש' טננבוים:

"השאלה שלפנינו היא מהו גזר הדין היאות למי שמסרב להיבדק. כידוע, עונש המינימום על נהיגה בשכרות הוא שנתיים פסילת רישיון. אולם זהו עונש המינימום וניתן גם להטיל עונש גבוה יותר. בדרך כלל מוטל גם עונש גבוה יותר במקרה של שכרות כבדה, אולם מה יהיה העונש במקרה של סירוב להיבדק?"

והתשובה היא כי במקרה כזה מן הראוי להטיל עונש חמור יותר משתי סיבות מצטברות ומשלימות ראשית, אם לא נחליט כן, הרי כל מי שנוהג בשכרות כבדה יעדיף לסרב להיבדק. לא ייתכן שמי שלא שיתף פעולה עם הרשויות ונמנע מבדיקה, ירוויח ממעשיו ויצא חוטא נשכר. שנית, יש לפעול לכך שהציבור ישתף פעולה ככל הניתן עם הבדיקה ולא ינסה להתחמק בתירוצים אלו ואחרים."

ת.פ. 308/05 **מדינת ישראל נגד גבארה:** שם נאמר, כי נהיגה בעת שכרות הנה "הפקרות גמורה המסכנת את הבריות" וכי נהיגה בשכרות "הנה מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצידן, ועלולות לגרום לאסונות, בחינת "מכונת מוות נעה". ההחמרה היא גישת המחוקק וסטייה ממנה היא חריג, והמחמיר אינו מפסיד" (ע"פ 3638/12 **וקנין נגד מדינת ישראל**).

מבית המשפט העליון יצאה ההלכה להחמיר עם הנוהגים בשכרות בשל הסיכון הרב הנובע מעבירה זו, כך למשל רע"פ 25/04 - **אליעזר סויסה נ' מדינת ישראל**, תק-על 2004(1), 719, 720 קבע כב' השופט י' טירקל:

"נהיגה תחת השפעת אלכוהול מסכנת את חיי הציבור ומעידה על התנהגות רשלנית וקלת דעת. בית משפט זה חזר וקבע, כי "בתי המשפט מצווים להרים תרומתם למלחמה בקטל בדרכים ובתופעת הנהיגה בשכרות ההולכת ומתפשטת בקרבנו, ולעשות כל שניתן כדי להרתיע בעושים חמורים, נהגים המסכנים חיי אדם בכבישי הארץ. "

וכן קבע כב' השופט י. קדמי בע"פ 5002/94 - ירמיהו בן איסק נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(4), 151, 165-166:

"תופעת השכרות הולכת ומתרחבת לאחרונה ולנוכח עומס התנועה בכבישים - על רקע המספר הגדל והולך של כלי הרכב - שומה על בתי המשפט לתרום את חלקם במאבק הלאומי נגד הקטל בדרכים, על

ידי הטלת עונשים משמעותיים על אלה המרהיבים עוז להסיע כלי רכב ברשות הרבים כאשר שיכרות מכרסמת ביכולתם לשלוט בהם.

מתחם העונש ההולם:

המחוקק אף הוא נוקט בגישה מחמירה כלפי הנוהגים בשכרות וקבע בסעיף 39 א' לפקודת התעבורה [נוסח מעודכן], התשכ"א - 1961, עונש פסילה מינימאלי של שנתיים ימים. מעונש זה ניתן לחרוג בנסיבות מיוחדות בלבד.

מדיניות הענישה:

עפת (חי') 28115-01-13 **עדנאן חבשה נ' מדינת ישראל**, דחה ביהמ"ש המחוזי את ערעורו של נאשם שהורשע בנהיגה בשכרות (הרשעה ראשונה מסוגה) ובנהיגה בזמן פסילה (הרשעה שניה מסוגה). על אף היותו של הנאשם בעל עבר שאינו מכביד, בן 55 ואב ל-8 ילדים, הותיר ביהמ"ש על כנו עונש מאסר בפועל של 10 חודשים. בית המשפט המחוזי קבע כהנחיה כי בנהיגה בשכרות יש לפסוק את עונש המינימום הקבוע בחוק של שנתיים ימים. רק במקרים קיצוניים בלבד, ומנימוקים חריגים יוכל ביהמ"ש להפחית מפסילת החובה.

פסיקה שהגישה המאשימה:

במסגרת רע"פ 6439/06 **קריטי נגד מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] **תק-על (2006) 807**: "נהיגה במצב של שכרות מסכנת את חייהם של הנוהגים בכביש והיא מהווה גורם מרכזי למספרן הרב של תאונות הדרכים. על כן, יש לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה ולהעניש בחומרה נהגים הנתפסים כאשר הם נוהגים בשכרות".

רע"פ 5613/09 **אסרף נ' מדינת ישראל** ו עפ"ת 38509/10/19 **מדינת ישראל נ' ברדאן**: בשני המקרים צוין כי נדרשות נסיבות יוצאת דופן וחריגות, כדי לסטות מענישה מינימאלית. זאת ועוד צוין כי עצם ההחמרה ברכיב עונש אחד, אין בכך כדי לאפשר או להוות נימוק מיוחד לצורך הפחתה מן הפסילה.

תפ (י-ם) 630/07 **מדינת ישראל נ' ברינזר עידן**: הנאשם הורשע בעבירה של נהיגה בשכרות משום שסירב להיבדק בדיקת שכרות. במסגרת גזר הדין דן ביהמ"ש בשאלה מהו העונש שראוי להטיל על מי שמסרב לעבור בדיקת שכרות. ראשית, אם לא יוחלט כן, כל מי שנוהג בשכרות כבדה יעדיף לסרב להיבדק. לא ייתכן שמי שלא שיתף פעולה עם הרשויות ונמנע מבדיקה ירוויח ממעשיו ויצא חוטא נשכר. שנית, יש לפעול לכך שהציבור ישתף פעולה ככל הניתן עם הבדיקה ולא ינסה להתחמק בתירוצים אלו ואחרים. על כן, יש לגזור על הנאשם פסילה בפועל של שלוש שנים וקנס.

כמו כן לאחר סקירה נרחבת של הפסיקה לקולא ולחומרא אני מוצאת כי מתחם העונש ההולם בעבירת שכרות, **נע בין פסילת המינימום, בת שנתיים, כאמור בסעיף 39 לפקודת התעבורה, לצד ענישה נלווית, כגון מאסר מותנה, פסילה על תנאי וקנס, ועד לפסילה ארוכה יותר, לצד רכיב של מאסר, ולו בעבודות שירות וענישה נלווית.**

נסיבות המצדיקות סטייה מהמתחם

בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר קיימים שיקולים שיקומיים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע וכך גם אם יש סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם בעתיד (ראה: ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.06.13).

סעיף 40ד לחוק העונשין קובע, כי:

"(א) קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

בפסק דין ע"פ (מחוזי יר') 40355/07 - מדינת ישראל נ' ולר אברהם, תק-מח 2007(3), 12093, קבע כב' השופט עזרא קמא כללים מנחים לאותן נסיבות מיוחדות בהן רשאי בית המשפט להתחשב בבואו לקבוע את עונש הפסילה:

"נראה לי כי ניתן להביא נתונים אלה בחשבון השיקולים להפחתת תקופת הפסילה ואיזונה ברכיבי עונש אחרים: עבר תעבורתי נקי, רמה נמוכה של אחוז האלכוהול בדם או באויר נשוף, מעל הרמה שנקבעה בדין, ונסיבות אישיות מיוחדות. זאת, לעומת שיקולים לחומרה, שהם בין היתר, חומרת העבירה של נהיגה בשכרות, תוצאותיה, הצורך בתרומת בתי המשפט למלחמה בתופעת הנהיגה בשכרות, ההולכת ופושטת בקרב נוהגי-רכב, הרשעות קודמות ושיקולי הרתעה, מניעה וגמול. כל אלה אין בהם אלא נתונים - מנחים ואין בהם מיצוי של כל הנתונים והאפשרויות. " (שם עמ' 12097).

משנה לחומרה עומדת לנאשם כאשר נמלט מהשוטרים ברגע בדיקת הנשיפה, וזה התחבא בחניון קרקעי שמא לא ימצאו אותו.

האפשרות לשקול חריגה לקולא ממתחם הענישה שנקבע, נעוצה בקיומם של שיקולי שיקום חריגים, המצביעים על פוטנציאל שיקומי יוצא דופן, שיש באי חריגה מהמתחם כדי להכשילו.

בעניינו, הנאשם לא נשלח לתסקיר. הנאשם, יליד 1986, לחובתו 16 הרשעות קודמות, כולם מסוג ברירת משפט. הנאשם נשוי ואב ל-3 ילדים, כאשר אשתו לקראת לידה והם מתגוררים במושב. הוריו תחת חסותם של הנאשם ואחותו, לדבריו, נזקקים לטיפולים רבים בשל מצבם הרפואי והוא זה האמון על כך, בשל העובדה כי מחזיק בידו רשיון נהיגה.

בנוסף וכשיקול משמעותי, מצאתי לתת כובד משקל לטענת ההגנה בנוגע לסמיכות הטלת העונש לזמן ביצוע העבירה, זאת כאשר העבירה בוצעה בשנת 2015 והעונש, שיוטל עליו היום, בחלוף 5 שנים, עליו ליצור גמול והרתעה. כמובן שטענה זו יפה שתישמע, כאשר אותו מחדל אינו רובץ לפתחו של הנאשם ולא מצאתי שהיו נסיונות לאתרו ולא שמעתי ולו נימוק אחד לעובדה שהנאשם אותר לאחר למעלה מ-3 שנים.

בנוסף מצוי הנאשם בהליכי פשיטת רגל וחדלות פירעון אשר סכום כסף רב עומד לחובתו .

נסיבות אלה יבואו בשיקולים לקולא בקביעת העונש.

העונש הראוי בתוך המתחם :

לסיכומי של דבר, לאחר ששמעתי את הצדדים וטיעוניהם, והאזנתי לסניגור שעשה כל שניתן היה לעשות בנסיבות העניין, ולאחר ששקלתי את האינטרס הציבורי במניעת נהיגתם של נהגים שיכורים, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

1. תשלום קנס בסך 1,000 ₪ . הקנס ישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 23/8/20.

2. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים.

מן הפסילה תנוכה תקופה של 30 ימים הפסילה המנהלית אותם ריצה הנאשם.

הפסילה תרוצה החלה ולא יאוחר מיום 1/11/20 כאשר על הנאשם להפקיד את רישונו עד למועד זה.

מובהר לנאשם כי ללא הפקדת רישונו יהיה פסול אך הפסילה לא תמנה.

3. פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3

שנים.

4. מאסר של 4 חודשים וזאת על תנאי לתקופה של 3 שנים מהיום שהנאשם לא יעבור עבירות

של נהיגה בשכרות/סירוב למסור דגימה וכן נהיגה בזמן פסילה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, א' אב תש"פ, 22 יולי 2020, במעמד הנוכחים.